

## USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře – rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Roberta Ožvalda a soudců JUDr. Ivany Kosové a JUDr. Marcely Pechové ve věci

umístěné: [REDAKCE], narozená dne [REDAKCE]  
bytem Dům sociálních služeb Pacov  
sídlem Malovcova 1080, 395 01 Pacov  
zastoupená procesním opatrovníkem JUDr. Karlem Zachem,  
advokátem, sídlem Třída Legií 876, 393 01 Pelhřimov

za účasti: **Město Pacov**, IČ 00248789  
sídlem nám. Svobody 320, 395 01 Pacov  
jako veřejný opatrovník

**Dům sociálních služeb Pacov, p. o.**, IČ 63893703  
sídlem Malovcova 1080, 395 01 Pacov  
jako poskytovatel služeb

### **o vyslovení nepřipustnosti držení v zařízení sociálních služeb**

o odvolání umístěné proti usnesení Okresního soudu v Pelhřimově ze dne 29. 6. 2022 č. j. 3 L 7/2022-41

#### **takto:**

- I. Usnesení soudu I. stupně, vyjma výroku v odstavci III. o odměně procesního opatrovníka, který zůstává nedotčen, se **potvrzuje**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

#### **Odůvodnění:**

1. Citovaným rozhodnutím soud I. stupně vyslovil, že další držení umístěné v zařízení sociální služby je přípustné. Dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, že Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení a že procesnímu opatrovníku se přiznávají náklady ve výši 1 573 Kč.
2. Na základě oznámení poskytovatele služeb o nesouhlasu umístěné s poskytováním sociální služby soud I. stupně zahájil řízení o vyslovení nepřipustnosti držení umístěné v tomto zařízení. V průběhu řízení umístěnou osobně vyslechl a zjistil, že umístěná se sice projevovala poměrně koherentně, na svou situaci však nemá reálný náhled a odmítá přijmout fakt, že jí byl pravomocně jmenován opatrovník k ochraně jejích zájmů. Umístěná má tendenci zlehčovat své zdravotní problémy (diabetes, omezená hybnost o francouzské holi), a má nereálné představy o samostatném životě ve svém bydlíšti. Při konfrontaci s jejími bytovými poměry (starší zanedbaný dům s kotelnou ve sklepě a koupelnou v patře, kde umístěná bydlela sama), tvrdila, že má krásné bydlení, z nepořádku a zanedbanosti bytu vinila své dcery a bagatelizovala pravděpodobné potíže související s uvedeným charakterem bydlení. Veřejný opatrovník vyjádřil nesouhlas s propuštěním umístěné, s ohledem na její nepříznivý zdravotní stav, s ohledem na stav jejího domu, nedostatečné finanční zajištění a nefunkční rodinné vztahy. Soud I. stupně pak při posouzení věci

postupoval dle § 84 a násl. z. ř. s. Ačkoliv v daném případě smlouvu uzavřela umístěná ještě předtím, než jí byl soudem jmenován opatrovník, postupoval soud s přihlédnutím k následnému pravomocnému jmenování hmotněprávního opatrovníka a jeho nesouhlasu s ukončením služeb analogicky dle uvedeného ustanovení. Z nedávného opatrovnického řízení je soudu I. stupně známo, že umístěná se ocitla v zařízení sociální služby z důvodu svého dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžadujícího každodenní pomoc (lékařská zpráva Nemocnice Tábor z 1. 2. 2021, zpráva psychiatricky [redacted] z 19. 4. 2021, rozhodnutí Úřadu práce z 24. 3. 2021, zhlédnutí posuzované 21. 10. 2021, účastnická výpověď dcery [redacted] při jednání 30. 11. 2021). Jelikož je současně zjevné, že umístěná nemá na svou situaci reálný náhled a popsanou realitu bagatelizuje či popírá, nelze považovat její další umístění v zařízení sociální služby za nepřiměřené. V místě svého bydliště nemá umístěná zajištěnou žádnou formu pečovatelské služby ani jistotu pomoci rodiny. Její samostatná existence v neutěšených poměrech jejího domova by pro ni byla vzhledem k jejímu zdravotnímu handicapu na zdraví a životě ohrožující.

3. Proti tomuto usnesení podala včas odvolání umístěná, která ho pak doplnila jednak sama, jednak prostřednictvím svého procesního opatrovníka. V těchto podáních uvádí, že nadále nesouhlasí s tím, aby žila v Domě sociálních služeb v Pacově. Opakovaně uvádí, že má kde bydlet, v [redacted]. Děti jí podceňují. Je si dobře vědoma, co jí doma čeká. Má dobré zdraví, je soběstačná, výborně chodí a je schopna zvládat všechny činnosti, co je třeba doma. V Domě sociálních služeb nemůže žít, ničí jí to život. Z těchto důvodů žádá změnu usnesení tak, aby bylo vysloveno, že její další držení v tomto místě je nepřijatelné.
4. Město Pacov jako veřejný opatrovník ve vyjádření k odvolání uvedlo, že na základě jednání soudu I. stupně byla řešena možnost sjednání terénní sociální služby v místě trvalého bydliště umístěné, aby se mohla vrátit domů. Ze sdělení Pečovatelské služby Sezimovo Ústí však bylo zjištěno, že poskytuje péči jenom v pracovních dnech od 7:00 hod. do 15:30 hod., přičemž i toto každodenní poskytování by přesáhlo 6 000 Kč měsíčně, na což umístěná nemá dostatek finančních prostředků. Umístěná ani není schopna si samostatně několikrát za den aplikovat inzulin pro závažnou oční vadu, i když uvádí, že to sama zvládne. Dle sdělení služby domácí péče Tereza Tábor jsou schopni provádět aplikaci inzulinu maximálně 3x denně, umístěná je aplikována 4x denně. Z vyjádření praktické lékařky [redacted] je také patrné, že umístěná není plně způsobilá se o sebe postarat bez pomoci druhé osoby, i když tvrdí opak. Další komplikací jsou nevhodné bytové podmínky domu umístěné v [redacted], přičemž zlepšení této situace třeba z hlediska pořádku brání i to, že umístěná si nepřeje, aby do domu kdokoliv vstupoval. Nemá věcný náhled nad svojí životní situací, sama se nedokáže postarat o sebe s ohledem na svůj zdravotní stav. Po finanční stránce nemá dostatek finančních prostředků na pokrytí případně sjednaných služeb terénní pečovatelské služby. Dům má vytápěný pevnými palivy (dřevo a uhlí), aktuálně bez zásob, v domě je špatný přístup do kotelny po strmých schodech. S ohledem na nefunkční rodinné vztahy nelze předpokládat, že by se zajištěním péče pomáhala umístěné její rodina. Proto veřejný opatrovník zastává stanovisko, aby umístěná i nadále setrvala v pobytovém sociálním zařízení.
5. Poskytovatel služeb ve vyjádření k odvolání sdělil, že umístěná nemá náhled na svou situaci. Pokud by byla propuštěna domů, situace by vyžadovala spolupráci s rodinou, prakticky každý večer či o víkendech, což není reálné. Proto také souhlasí se stanoviskem veřejného opatrovníka.
6. Podle § 212 o. s. ř. přezkoumal odvolací soud usnesení soudu I. stupně v celém rozsahu, vyjma výroku o odměně procesního opatrovníka, který má samostatný skutkový základ a nabyt tak samostatně právní moci. K projednání věci bylo nařízeno jednání v souladu s § 214 odst. 1 o. s. ř. a § 73 z. ř. s. K němu se nedostavila umístěná, která byla o termínu jednání řádně vyrozuměna. Věc byla projednána a rozhodnuta v její nepřítomnosti v souladu s § 101 odst. 3 ve spojení s § 211 o. s. ř. Odvolací soud dospěl k závěru, že odvolání nelze shledat důvodným.

7. Soud I. stupně postupoval ve věci v souladu s procesními pravidly, které pro daný typ řízení vyplývají zejména z § 84 a § 84a z. ř. s. Lze bez výhrad akceptovat jeho procesní názor o analogickém postupu uvedených ustanovení, přestože smlouvou o poskytování sociální služby uzavřela sama umístěná ještě před jmenováním veřejného opatrovníka. I zde totiž dochází k neshodě mezi umístěným a jeho hmotněprávním opatrovníkem o tom, zda má trvat další pobyt umístěné v zařízení sociální služby, v jehož prostorech je do jisté míry umístěná omezena na osobní svobodě. Soud I. stupně jí, po zahájení řízení z úřední povinnosti, ustanovil procesního opatrovníka a následně ji osobně vyslechl a poskytl potřebná poučení. Jediným procesním nedostatkem ze strany soudu I. stupně je tak skutečnost, že nerozhodl po nařízení jednání, neboť z dikce zákona takový postup vyplývá – „soud je povinen věc projednat“, § 84a odst. 2 z. ř. s. (k tomuto srovnej Zákon o zvláštních řízeních soudních, 2. vydání 2020, C.H. Beck, bod 7 komentáře k § 84a). Umístěná však byla vyslechnuta za přítomnosti dalších účastníků, všichni v rámci tohoto jednání prezentovali svá stanoviska. V dalším soud I. stupně důkazně vyšel z listin, které vyplývají z předešlého opatrovnického řízení, jež probíhalo krátce předtím. Mimo to měl k dispozici již pouze fotografie domu umístěné v [REDAKCE]. S ohledem na tyto skutečnosti a také s ohledem na to, že odvolací soud nařídil jednání, v rámci kterého mohla umístěná uplatnit všechna svá procesní práva a vznést výhrady vůči postupu a závěrům soudu I. stupně, nepokládal odvolací soud uvedenou vadu za takovou, jež by v tomto konkrétním případě měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.
8. Ve věcné rovině je možné vyjít ze skutkových zjištění soudu I. stupně, které jsou vesměs logické, podložené a tudíž správné. Opakuje se situace z dřívějšího řízení o ustanovení hmotněprávního opatrovníka umístěné, která i tehdy tvrdila určité skutečnosti, ostatní účastníci tvrdili odlišné a důkazy jim dávaly za pravdu. V konfrontaci s odvolacími námitkami umístěné lze uvést obsah e-mailové zprávy praktické lékařky [REDAKCE] z 12. 7. 2022, která k dotazu veřejného opatrovníka sdělila, že paní [REDAKCE] si nedokáže sama aplikovat inzulin, nezvládá užívání léků, chodí o francouzských holích, je orientovaná místem a osobou, obléká se sama a nají se sama, na WC si také sama dojde a koupe se s dopomocí či s dohledem. Ve vztahu k vyjádření veřejného opatrovníka odvolací soud doplnil dokazování ještě o zprávu Města Sezimovo Ústí ze 4. 7. 2022, dle které poskytuje pečovatelskou službu pouze v pracovních dnech od 7:00 do 15:30 hod. a není schopno zajistit třeba celodenní stravování či péči o víkendech. Neposkytují rovněž zdravotní úkony, třeba aplikace inzulinu.
9. Umístěná tudíž tvrdí, že má „velmi bezvadné“ zdraví, přitom trpí několika chronickými onemocněními, jež mají zásadní vliv na její schopnost se sama o sebe postarat (diabetes, oční vada). Umístěná uvádí, že „výborně chodím“, k chůzi však reálně potřebuje vždy pomoc francouzských holí. Umístěná tvrdí, že je „soběstačná“, ale přitom i výše zmíněná lékařská zpráva potvrzuje dřívější zjištění, že v důsledku svého zdravotního stavu není umístěná schopna zajistit si sama pro ní nezbytnou lékařskou péči (zejména aplikace inzulinu, ale i užívání dalších léků), nemluvě o dalších věcech souvisejících třeba s její omezenou mobilitou. I odvolací soud jistě chápe náhled a přání umístěné, že by chtěla dožít doma, kde dlouhá léta žila. Z odvolacího řízení je zřejmé, že zúčastněné osoby (zejména veřejný opatrovník) se snažily najít cestu k realizaci takové možnosti. To se však neukázalo reálným, a to v důsledku stále trvajícího nepříznivého zdravotního stavu umístěné ve spojení se současným stavem a charakterem domu umístěné v [REDAKCE]. To bylo rovněž již několikrát rozebíráno během tohoto řízení i předchozího opatrovnického řízení a této otázce se věnoval i odvolací soud (viz usnesení z 22. 3. 2022, bod 10. odůvodnění). Jestliže je zmíněným způsobem zhoršena mobilita umístěné, pak je prostě a jednoduše zcela nereálné, že by byla schopna sama si řádně a plně zajistit jednak hygienu v domě, kde se koupelna nachází v patře, jednak (při blížící se topné sezóně) topení v kotli na pevná paliva, jež se zase nachází ve sklepě. A to nemluvě o tom, že ani v odvolacím řízení nebylo zjištěno, že by bylo zajistit pro umístěnou pravidelnou aplikaci inzulinu každodenně a v rozsahu, v jakém to její zdravotní stav vyžaduje, což sama prostě schopna zvládat není (viz i

zmíněná lékařská zpráva). Tento stav by mohla změnit částečně pomoc rodiny, pro nefunkční vztahy mezi umístěnou a jejími nejbližšími příbuznými však toto možné není očekávat, jak bylo rovněž během odvolacího řízení zmíněno.

10. S ohledem na tyto skutečnosti nezbývá než akceptovat jako správný konečný právní závěr soudu I. stupně o tom, že další držení umístěné v zařízení sociální služby je přípustné. Odvolací soud tak podle § 219 o. s. ř. usnesení soudu I. stupně v tomto výroku i v navazujících výrocích o nákladech řízení potvrdil.
11. Podle § 224 odst. 1 o. s. ř. a § 23 z. ř. s. bylo o nákladech odvolacího řízení rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, když nejsou dány ani v této fázi řízení mimořádné okolnosti pro přiznání náhrady nákladů některé ze stran. O odměně a nákladech procesního opatrovníka přísluší rozhodnout soudu I. stupně.

#### **Poučení:**

Proti tomuto usnesení lze podat dovolání ve lhůtě 2 měsíců ode dne jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím soudu I. stupně za podmínek dle § 237 o. s. ř.

Tábor 15. 9. 2022

JUDr. Robert Ožvald v. r.  
předseda senátu